

112

1784.

M. S. Eesti-Ma Rahwa

Kalender,

ehk

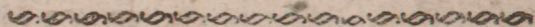
Täht-Kamat

1784

Nasta peäle, pärrast meie

Jesanda Jesuse Kristuse

Sündimist.

Tallinnas,

Trükkitud Lindworse Kirjadega.

Pärrast sedda kallist Jesusse Kristusse
sündimist, on tänuawo se 1784. aasta.

Pärrast ma- ilma lomist 5733

Pärrast Lutterusse õige Usso ülles-
wõtmist 267

Pärrast wanna katko 127

Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi
lääs 105

Pärrast sedda kui Toompä pöllend 100

Pärrast sedda sure nälja hakkatust 89

Pärrast teist katko 74

Pärrast meie armolissema Keisri ja
Sure Prana K A T O L I K I
sündimist 55

Pärrast sedda kui ta hakkand wallit-
sema 22

Pühha: Päwa märt G. B.

Joulo- ja Wastla päwa wahhel, on
7 Nädalat ja 1 Päwa.

Märkide selletaminne.

- Noor ku.
- ▷ Essimenne werendel.
- Täis ku.
- ◁ Wiimne werendel.
- ✚ ✚ Hea aadrit lasta.
- Hea kuppõ lasta.
- ✚ Hea arstimisse rohto wõtta.
- ✚ Hea kũlwada ning istutada.
- Hea lapsi woõrutada.
- ✕ Sedda, mis pitkalliste peab kaswama.
- ▷ Hea puid raiuda hõne tarwis.
- ◁ Ahjo tarwis.
- p. parrast.
- p. l. parrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- P. Pühha.

ZIMUARGUS. Neári = Ku.

Kristusse Umberleikam: Yuf. 2, v. 21.

1 Esmasp.	Neári = Paam	Mita Jesus.
2 Teisipáam	Abel	Tuiskasid.
3 Restnáddal	Et	ja
4 Meljapáam	Enof	6, 35. e. l.
5 Rede	Jerusalem	pehmed
6 Lauppáam	3. Kunn. P.	Ilmad.

Jesus 12 Nastat wanna, Luc. 2, 41.

7 Pühhap.	1 P. párr. 3. R. P.	
8 Esmasp.	Erast	→ Lummis
9 Teisipáam	Peatus	saiddo:
10 Restnáddal	Paawli P.	selle
11 Meljapáam	Evraim	● II, 49. e. l.
12 Rede	Nein	● jár
13 Lauppáam	Hilarius	rele

Pulmad Kana Liinas, Joann. 2, 1.

14 Pühhap.	2 P. párr. 3. R. P.	
15 Esmasp.	Siril	felged
16 Teisipáam	Risbregt	ning
17 Restnáddal	Lõumle P.	3 wägga

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Neljapääw	Misel	D 7, 51. e. l.
19 Rede	Sara	fange
20 Laupäätw	Waab. Seb.	fül-

Peäliffust Kapernauma Liinas, Matt. 8, p. 1.

21 Pühapäätw	3 P. pärr. 3. K. P.	
22 Esmaspäätw	Winfent	mad
23 Teisipäätw	Potta	Päwad.
24 Kästnädal	Timoteus	Kana
25 Neljapäätw	Paawli Umb.	ge
26 Rede	Polikarpus	11, 20. e. l.
27 Laupäätw	Krisostomus	fülm.

Wina: Mäest. Matt. 20, 1.

28 Pühapäätw	9 P. e. Kr. üll P. Kurel	
29 Esmaspäätw	Samuel	†
30 Teisipäätw	Udelgund	
31 Kästnädal	Ann.	

12 nel selle fu päwal, touseb päike kello 2. ning ühhe pole tundi, lähhäb alla, kello 3. ning ühhe pole tundi. Päätw on pitk 7. tundi, ja 17. tundi.

FEBRUARUS. Kūnla = Ku.

1 Meljapääw	Piirit	Wägga
2 Kede	Kūnla P.	Kūlma
3 Laupääw	Hanna	C 7, 20. e. l.

Kūlwi = Mehhest, Luc. 8, 4.

4 Pūhhapääw	8 P. e. Kr. Uhest. P.	
5 Esmaspääw	Agata	→ Pawā=
6 Teisipääw	Tio	de
7 Kestnāddal	Nikart	†.∞. jārrel
8 Meljapääw	Kāsperdina	af=
9 Kede	Salomon	⊙ 10, 26 p. l.
10 Laupääw	Kolastika	fa=

Pimme Tee: äres, Luc. 18, 31.

11 Pūhhapääw	Paast. P.	wad
12 Esmaspääw	Eulalia	pehmed
13 Teisipääw	Wastl. P.	Ilmad
14 Kestnāddal	Luyta P.	lum=
15 Meljapääw	Wauština	mi=
16 Kede	Juliana	8
17 Laupääw	Alexander	⊙ 0, 45. p. l.

Sel Kuul on tännawo 29 Päwa.

Kristusse Riisatamisest, Matt. 4, 1.

18 Pühhapääw	P. Paastus	saoga
19 Esmasp.	Simon Ap.	tulla.
20 Teisipääw	Cigarius	Selge
21 Kesknäddal	Jesaias	→
22 Neljapääw	Petri P.	taew
23 Rede	Serenus	wah-
24 Lauupääw	Maddise P.	hel

Kananea: Raesest, Matt. 15, 12.

25 Pühhapääw	P. Paastus	5. 36. e.l.
26 Esmaspääw	Wiktorius	weel
27 Teisip.	Nestor	✠ kau-
28 Kesknäddal	Leander	nis
29 Neljapääw	Justus	✠. külm.

1 6nel selle ku päwal touseb päike, kello 7. lähäb
alla, kello 5. pääw on 10, õ agga 14. tundi pik.

1 Rede	Albinus	Tuul-
2 Laupääw	Medea	sed

Sest kes Kurratist waemat, Luk. 11, 14.

3 Pühapäääw	3 P. Vaastus	C 4, 42. P. b
4 Esmaspäääw	Adrian	tuiskefed
5 Teisipääw	Janus	•
6 Keßnäddal	Kotwrid	wahhel
7 Neljapäääw	Perpetua	kulmad
8 Rede	Siprian	†
9 Laupääw	Pööril Pääw	wahhel

5000 Mehhe södtmissfest, Joann. 6, 1.

10 Pühapäääw	4 P. Vaastus	9, 14. e. l.
11 Esmaspäääw	Konstantin	•
12 Teisipääw	Krefor	pehmed
13 Keßnäddal	Ernestus	Ilmad.
14 Neljapäääw	Safarias	••• Päwa
15 Rede	Longinus	ajal
16 Laupääw	Kert	fulla

Sel Kuul on 31 Päwa.

Jesús kirowidega wiſſatud, Joann. 8, 46.

17 Pühapäääw	P. Paast.	7, 24. e. l.
18 Esmaspäääw	Willemina	õhto=
19 Teisipääw	Kabriel	+ pole
20 Keſknäddal	Matrona	külm
21 Neljapäääw	Pent	ſelged
22 Rede	Nawael	päwad
23 Laupääw	Tiits	muist

Kriſtuſſe ſiſſe: ſõitmiſſeſt, Matt. 21, 1.

24 Pühap.	6 P. Paast.	külmad.
25 Esmasp.	7. Mar P.	9, 8. p. l.
26 Teisipääw	Emanuel	8
27 Keſknäddal	Kuſtaw	9. Wabhel
28 Neljapäääw	Suur Neljas	lummi=
29 Rede	Suur Rede	wabhel
30 Laupääw	Udonias	wihma=

Kriſtuſſe ülleſtõusmiſſeſt, Mark. 16, 1.

31 Pühapäääw	1 Pühha	faddo.
--------------	----------------	--------

10nel ſelle ku päwal touſeb päike kello 6. lähhab
alla kello 6. päääw on 12. ja õ 12. tundi piſſ.

WAZZS. Jürri = eht Mahla = Ku.

1 Esmaspäaw	Teine Pühh	Kari al N C
2 Teisipäaw	Kolmas Püh.	11, 33 p. 6
3 Kestnädal	Werdinand	† Selge
4 Neljapäaw	Umbros	taew
5 Rede	Maxsim	tuulsed
6 Laupäaw	Kölestin	ja külmat

Rinnipandud ukst, Joann. 20, 19.

7 Pühhapäaw	1 P. p. ÜA. P.	8, 16. p. 1.
8 Esmaspäaw	Liborius	Päwad
9 Teisipäaw	Vogislaus	✠ Bahhel
10 Kestnädal	Lev	peawa-
11 Neljapäaw	Julius.	paiste
12 Rede	Etsekiel	wah-
13 Laupäaw	Kermasius	✠ hel

Heast Karjatsest, Joann. 10, 11.

14 Pühhap.	2 P. p. ÜA. P.	Rünni P.
15 Esmaspäaw	Karin	uddu-
16 Teisipäaw	Rudolw	D 2, 28. p. 1.
17 Kestnädal	Teodorus	✠ ne

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Neljapääw	Walerius	nüüd
19 Kede	Hans	alka-
20 Laupääw	Adolarius	wad

Ürrikesse aia pärrast, Joann. 16, 16.

21 Pühapääw	3 P. pärr. III. P.	
22 Esmasp.	Kajus	☩ sojewad
23 Teisipääw	Gerri Päaw	Päwad
24 Kesknäddal	Albert	☩ 9, 18. e. l.
25 Neljapääw	Linno † P. Markusse P.	
26 Kede	Etselias	☩
27 Laupääw	Ludolw	☩

Kristusse ärraminnemisest, Joann 16, 5.

28 Pühapääw	4 P. pärr. Illest. P.	
29 Esmaspääw	Witalis	☩ tul-
30 Teisipääw	Reinmund	la.

12 nel selle ku päwal touseb päilik, pole tundi pärrast kello 4 ning lähhäb alla, pool tundi pärrast kello 7. Päaw on pikk 15. ja õ 9. tundi.

MÄZUS. Mäio - ehk Peht - Ku.

1 Kestnåddal	Wolbri Pääm	8, 4. e. l.
2 Meljapääw	Eule + Pääw	Heit-
3 Kede	+ Leidminne	likku
4 Laupääw	Kottard	✱ Pawåde

Digest pallumisest, Joann. 16, 23.

5 Pühhapääw	g P. p. Krist. Ülest. P.	
6 Esmapääw	Domisilla	järrel
7 Teisipääw	Fanislaus	woik-
8 Kestnåddal	Desiderius	7, 49. e. l.
9 Meljapääw	Suur + Pääw	sid
10 Kede	Parnabas	willud
11 Laupääw	Wiktor	uudu-

Rõnnstajast, Joann. 15, 26.

12 Pühhapääw	g P. p. Krist. Ülest. P.	
13 Esmapääw	Liberatus	✱ sed
14 Teisipääw	Sabina	ja wah-
15 Kestnåddal	Sohwi	✱ hel
16 Meljapääw	Peregrinus	D 8, 33. e. l.
17 Kede	Godocus	tuul-
18 Laupääw	Erik	sed.

Sel Kuul- on 31 Päwa.

Pühhasi Waimust, Joann. 14, 23.

19 Pühhap.	4 Pühhi	31
20 Esmasp.	Seine Pühha	mad
21 Teisipäaw	Kolmas P.	tulla.
22 Kesknäddal	Emil'a	* Bilz
23 Neljapäaw	Eduard	6, 29. e. l.
24 Keede	Jendiks	* lo
25 Loupäaw	Urwan	tuul

Jesus ja Nikodemus, Joann. 3, 1.

26 Pühhap.	3 aino Jumm. P.	
27 Esmasp.	Peet	sojemad
28 Teisipäaw	Willem	* Päwad,
29 Kesknäddal	Mart	wihz
30 Neljapäaw	Petronella	10, 29. e. l.
31 Keede	Wikand	* maga.

Smal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3. ning lähhäb alla, pole tundi pärrast kello 8, päaw on pitk 17. d, agga 7. tundi.

JUNJUS.

Jani = Ku.

I Laupääw	Kotskal	Mürrista
-----------	---------	----------

Rikkast Mehhest, Luk. 16, 19.

2 Pühhapääw	1 P. p. 3. aino 3 P.	
3 Esmaspääw	Rasmus	✠ minne
4 Teisipääw	Liso	rahbega
5 Keßnädal	Poniwasius	woiks
6 Neljapääw	Artemius	☉ 8, 27. p. l.
7 Keede	Lukretsia	☿ paljo
8 Laupääw	Medardus	kah-

Suresst Öhto: söma: aiast, Luk. 14, 16.

9 Pühhapääw	2 P. p. 3. a. 3 P.	
10 Esmaspääw	Pittem Pääw	jo
11 Teisipääw	Blawius	tegge-
12 Keßnädal	Pasiliides	ma.
13 Neljapääw	Tobias	Selle
14 Keede	Varnabas	järrel
15 Laupääw	Witus	☽ 0, 34. e. l.

Kaddunut Lambast, Luk. 15, 1.

16 Pühhapääw	3 P. p. 3. a. 3 P.
--------------	---------------------------

Sel Kuul on 30 Päwa.

17	Esmapäaw	Kreet	✠
18	Teisipäaw	Nikander	willud
19	Kesknäddal	Kerwasius	tuul-
20	Neljapäaw	Ulgarus	sed
21	Kede	Nahel	Ilmad.
22	Laupäaw	Ulkasius	☉ 2, 7. c. l.

Olge armolissed, Luk. 6, 36.

23	Pühapäaw	4 P. v. 2. a. 3. P.	
24	Esmapäaw	Jani Päaw	Selge
25	Teisipäaw	Kristiana	☉ taew
26	Kesknäddal	Jeremias	☉ soga
27	Neljapäaw	Ladislauß	ilma-
28	Kede	Josua	☉ 5, 2. p. l.
29	Laupäaw	Peetr. Paawl.	diga.

Robfest Kalla-sagist, Luk. 5, 1.

30	Pühapäaw	5 P. v. 3. a. 3. P.	✠
----	----------	---------------------	---

1 onel selle Ku Päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 2. ning lähhäb alla, üks werendel pärrast kello 9. Päaw on pitk 18 ning üks pool tundi. D on 5 ning üks pool tundi.

1 Esmasp.	Leobald	Kanged
2 Teisipááw	Heina <i>Matt.</i>	mírris=
3 Kestnáddal	Kornelius	tamis=
4 Neljapááw	Ulrik	sed
5 Rede	Anselm	●
6 Laupááw	Hektor	● IO 37. e l.

Wariseride Digusfest, Matt. 5, 20.

7 Púhhap.	<i>6 D. 7. 3. a. 3. D.</i>	
8 Esmasp.	Demetrius	mitte
9 Teisipááw	Kilian	+ ilma
10 Kestnáddal	Israel	fahjota
11 Neljapááw	Eleanora	on
12 Rede	Hindrik	selle
13 Laupááw	<i>Margrette D.</i>	tu sees

4000 Mehhe sódtnisfest, Mark. 8, 1.

14 Púhhap.	<i>7 D. p. 3. a. 3. D.</i>) 2,
15 Esmasp.	<i>Apost. Jagg.</i>	(3. p. l.
16 Teisipááw	August	farta.
17 Kestnáddal	Aleksius	Seiged
18 Neljapááw	Rosina	ja

Hel Kuml on 31. Päwa.

19	Kede	Rumina	Wägga
20	Laupääw	Elias	Sejad
Walle Prohwevest, Matt. 7, 15.			
21	Pühhap.	B. P. 3. a. J. P.	8 9, 12.
22	Esmaaspääw	Apollina	21
23	Teisipääw	Karolina	Päwad
24	Kestnåddal	Kusti	kaunis
25	Neljapääw	Jakobi P.	Jlm
26	Kede	Anno	ndus
27	Laupääw	Marta	sed

Ulleföhtsest Maja, Piddajast, Luk. 16, 1.			
28	Pühhapääw	9. P. 3. a. J. P.	C 2, 0.
29	Esmaasp.	Dw. P.	6. b.
30	Teisipääw	Abdon	ööd.
31	Kestnåddal	Kermann	8

14nel selle ku päwal, touseb päike 3. werendel pärrast kello 1. ning lähääb alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitk 14. ning üks pool, ö agga 9 ning üks pool tundi.

AUGUSTUS.

Leikufse: Ku.

1 Nelsjapááw	Petri Wang.	Pando
2 Keðe	Cleasar	sojad
3 Laupááw	Judas	ja

Jerusalemia árrarikmiðsest, Luk. 19, 41.

4 Þúhhapááw	IO P. P. 3. A. J. Þ.	
5 Esmaspááw	Domíníkus	☉ 2, 19. e. l.
6 Teisipááw	Eigenius	— wahs
7 Keðnáddal	Donatus	hel
8 Nelsjapááw	Siriakus	wihmas
9 Keðe	Rómanus	sed
10 Laupááw	Lauritse Þ.	☿ 3l

Wariserist ja Tólnarist, Luk. 18, 41.

11 Þúhhapááw	II P. P. 3. A. J. Þ.	
12 Esmasp.	Eisebius	♣ mad.
13 Teisipááw	Alara	☽ 1, 10. e. l.
14 Keðnáddal	Ello	Tuul
15 Nelsjap.	RuffiMar. Þ.	múrris
16 Keðe	Isaf	tamis
17 Laupááw	Onesimus	sega

Sel Kuul on 31 Päwa.

Kurdist ja Keletumast, Mark. 7, 31.

18 Pühapääw	22 P. p. 3. a. 3. P.	
19 Esmaspääw	Sebald	4, 12. p. l
20 Teisipääw	Kut	L wihma
21 Keßnädal	Wilibert	sadda.
22 Neljapääw	Sakeus	Soja
23 Kede	Barsabas	+ Päwad
24 Laupääw	Bertli Päaw.	järrel

Preestrist ja Lewitist, Luf. 10, 23.

25 Pühapääw	13 P. p. 3. a. 3. P.	
26 Esmasp.	Treneus	4, 21. p. l
27 Teisipääw	Verent	L affawad
28 Keßnädal	Augustin	wöllud
29 Neljap.	Joann Hull.	Ilmad
30 Kede	Rebecka	tulla.
31 Laupääw	Penjamin	•

14nel selle ku päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhäb alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitk 14. ning üks pool, õ agga 9. ning üks pool tundi.

SEPTEMBER. Suggise: ebt Miðli: Ku.

Rimnest Þiddali: többis: Luf. 14, 11.

1 Þúhþap.	14 Þ. p. 3. a. 3. Þ.	
2 Esmasp.	Elisa	Wilmfed
3 Teisipááw	Reinart	☉ 9, 46. p. l.
4 Kestnáddal	Moses	sojad ja
5 Meljapááw	Kai	kaunit
6 Keðe	Magnus	☾ Þáwad
7 Laupááw	Regina	sel

Mammonast, Matt. 6, 24.

8 Þúhþap.	15 Þ. p. 3. a. 3. Þ. Mar. G.	
9 Esmasp.	Abigail	☽
10 Teisipááw	Eobald	aastal.
11 Kestnáddal	Þóðri Þááw	Þende
12 Meljapááw	Cirus	☽ 10, 14. p. l.
13 Keðe	Amatus	☽ járrel
14 Laupááw	☽ Ullendam.	akkawad

Maini Þiina surnust, Luf. 7, 11.

15 Þúhþap.	16 Þ. p. 3. a. 3. Þ.	
16 Esmaspááw	Nikodemus	☾ þilwefed
17 Teisipááw	Ciwemia	☉ þijwefed

Set Kuul on 30 Päwa.

18	Kesknäddal	Titus	R 1, 47. e. l.
19	Neljapäaw	Wauustus	wihmased
20	Kede	Tõns	niisked,
21	Laupäaw	Matteusse P.	uddus

Wee: Tõbbisest, Luk. 14, 1.

22	Pühhap.	17 P. p 3. a. J. P.	
23	Esmasp.	Osea	→ sed
24	Teisipäaw	Kleomas	ja wahhel
25	Kesknäddal	Harald	C 6, 39. e. l.
26	Neljapäaw	Tetel	willud
27	Kede	Adolw	Jlmat
28	Laupäaw	Wentsel	→ tulla.

Suremast Kässust, Matt. 22, 34.

29	Pühhapäaw	18 P. p. 3. a. J. P. Miheli Pa	
30	Esmaspäaw	Hironimus	.

12 nel selle ku päwal touseb päike kello 6. ning lähhäb alla kello 6. päaw on pitk 12. ning õ ka 12. tundi.

ORÐBEN. Wina · ehf Roja = Ru.

1 Teisipááw	Wolrad	Wahhel
2 Kestnáddal	Zairus	selged
3 Nelsjapááw	Wolmer	● 10, 15. e. l.
4 Kede	Prants	→ kúiwad,
5 Laupááw	Wides	ja

Altwatud Junimesfest, Matt. 9, 1.

6 Púhhapááw	19 P. p. 3. a. J. P.	
7 Esmašpááw	Susanna	→ wahhel
8 Teisipááw	Kustaw	niisked
9 Kestnáddal	Tomasia	✠ uddused
10 Nelsjapááw	Purkart	● 6, 19 p. l.
11 Kede	Angelus	páiwad.
12 Laupááw	Mai	⊕ Hoppud

Pulma Ribest, Matt. 22, 1.

13 Púhhap.	20 P. p. 3. a. J. P. Teresia	
14 Esmašp.	Kalikstus	Ilmad
15 Teisipááw	Heddo	└ wihma=
16 Kestnáddal	Kallus	✠ saoga
17 Nelsjapááw	Dlop	● 0, 28. e. l.
18 Kede	Lufas	⋯ fange

Hel Kuul on 31 Päwa.

19	Laupäaw	Lutsius	tunl
Kuninga Mehhe; Poiast, Joann. 4, 47.			
20	Pühhapäaw	21 P. P. 3. a. 3. P.	
21	Esmapäaw	Ursel	☩ wahhel
22	Teisipäaw	Cewerin	wihma-
23	Resknäddal	Salome	wahhel
24	Neljapäaw.	Blorentin	☩ lummege,
25	Keede	Kristian	☩ 2, 19. e. e.
26	Laupäaw	Umandus	☩ Filmad

Kawwalast Sullasest, Matt. 18, 23.			
27	Pühhapäaw	22 P. P. 3. a. 3. P.	
28	Esmapäaw	Engelbregt	☩ dōd
29	Teisip.	Upsalom	pāwal
30	Resknäddal	Josawat	fulla.
31	Neljapäaw	Wolfgang	☩

16 nel selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 7. ning lähhäb alla pole tundi pärrast kello 5. päaw on pitk 9. d 15. tundi.

1 Kede	Pühhade P.	Sandio ja
2 Laupääd	Hingede D.	☉, 43. e. l.

Rohto = Rahhast, Matt. 22, 15.

3 Pühhapääd	23 P. p. 3. a. J. D.	
4 Esmapääd	Ott	L roppud
5 Teisipääd	Käspër	Jumad
6 Keßnädal	Valter	wihmaning
7 Neljapääd	Klaudius	lummega
8 Kede	Writs	☉. affawad
9 Laupääd	Teodora	D 2, 7. e. l.

Jari Lütrest, Matt. 9, 18: 26.

10 Pühhap.	24 P. p. 3. a. J. P. Martin L.	
11 Esmapääd	Martin püß.	nüüd
12 Teisipääd	Arkadius	külma
13 Keßnädal	Predrik	pole lüa
14 Neljapääd	Leopold	☉ Pummi
15 Kede	Atanasius	☾ saddo
16 Laupääd	Alweus	☉ 1, 21. e. l.

J. irmast Urakautamisse Tööst. Matt. 29, 15: 28.

17 Pühhapääd	25 P. p. 3. a. J. D.	
--------------	-----------------------------	--

Sel Ruul on 30 Päwa.

18 Esmaspäaw	Esva	Rülma
19 Teisipäaw	Liisbet	3 Päwas
20 Keßnäddal	Umos	dega.
21 Neljapäaw	Maria, Ohw.	••• Sel
22 Kebe	Sefilia	get
23 Laupäaw	Klement	C 17, 53. p. l.

Wimsest Kohtust, Matth. 25, 31.

24 Pühapäaw	26 N. p. 3. a. J. P.	
25 Esmaspäaw	Kaddrina P.	tuulsed
26 Teisipäaw	Konrad	† ja
27 Keßnäddal	Isai	kül
28 Neljap.	Künter	mad
29 Kebe	Ewert	Ilmad.
30 Laupäaw	Andrese P.	•••

9mal selle fu päwal touseb päike pole tundi
pärast kello 8. ning lähhab alla pole tundi pär-
rast kello 3. päaw on pitk 7. ö agga 17. tundi.

DECEMBER.

Joulo = Ku.

Kristusse sisfe = sötmissfest, Matt. 21, 1.

1 Pühhapääw	Kr. Tull. P.	● 3, 7. p. l.
2 Esmaspääw	Kandidus	Wahhel
3 Teisipääw	Parto	└ pehme
4 Kestnåddal	Agaton	ja
5 Neljapääw	Wolber	fulla
6 Rede	Niggolas	rahkul
7 Lauupääw	Natalia	● kilm

Tåhhet enue wimist Päwa, Luk. 21, 25.

8 Pühhapääw	Kr. Tull. P. Mar. Sam.	
9 Esmaspääw	Zuhlum	▷ 10, 3. e. l.
10 Teisipääw	Lühem Pääw	Ilm.
11 Kestnåddal	Elso	Suggas
12 Neljapääw	Ottilia	sed
13 Rede	Eutsia	Påwad
14 Lauupääw	Nikasius	└ kilm

Joannes Wangi = Tornis, Matt. 11, 2.

15 Pühhap.	Kr. Tull. P.	● 4, 49. p. l.
16 Esmaspääw	Lidia	pörab
17 Teisipääw	Albina	Gulla

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Keßnåddal	Kristom	Ilma
19	Neljapäaw	Lott	pole.
20	Kebe	Abraam	✠ Selged
21	Laupäaw	Toma P.	päwad

Joannesse Lunnistusfest, Joan. 1, 19.

22	Pühapäaw	Kr. Tull. P.	ja kül-
23	Esmaspäaw	Ado	CS, o. p. l.
24	Teisipäaw	Ewa	✠ mad
25	Keßnåddal	Koulo P.	ööd
26	Neljapäaw	Seine P.	woiksid
27	Kebe	Kolmas P.	aasta
28	Laupäaw	Süa r. P.	✠ löppe-

Sest Immet's pannemissfest, Luk. 2, 33.

29	Pühap.	P. pä'r Jouh	tama.
30	Esmasp.	Tawet	✠ ✠
31	Teisipäaw	Silvester	✠ 3, 18. e.l.

1onel selle ku päwal touseb päike werendel pärrast kello 9. ja lähhäb alla 1. werendel pärrast kello 2. päaw on pitk 5. ja üks pool tundi, 3 agga 18. ja üks pool tundi.

Pääwa = ja Ku = Warjuta =
missesit.

Sel aastal saab Pääw faksford
ja Ku ka faksford warjutud, agga
kui need Warjutamissed ei polle meie
pool mitte nähtavad.

Teada

Teada antakse:

Neile, kes himmuštawad Paede la-
dale tulla, et Paede lünnas kolm korda
aastas lata petakse; 1) 3mal Kuuinla ku
päwal, ehk Päwa pärrast Kuuinla pä-
wa: 2) 2mal Jani ku päwal ehk päwa
pärrast Jani päwa, ja 3) 21sel Mihkli-
ku päwal, ehk Maddisse päwal.

Weel antakse teada et Neäri ku teisel,
kolmandamal ja neljandamal Päwal,
Weiste = Doste, Lata petak e Kirrimäe
Moisas, Niggola = Kihhelkonnas Lane-
Maal.

Kolme Kuninga Pühhal saab Rosen-
dahli = Moisas Merjama. Kihhelkonnas
üks Lada = Päew petud.

Weel antakse teada et Merjama Kiriko
jures kolmandamal Kristusse Tullemisse
Pühhal Joulo kuus igga aasta Weiste-
Doste Lata petakse.

Ühhet.

Ühheksa Jäggo.

§. 391. Woid sa hirmsa Löwwikoera
tätte Seiki ajada, ehk noorte Löwwikoerte
Himmo täita? Kes walmistab Kaarnale
temma Noga, kui ta Pojad Jummalä pole
karjuwad, kui nemmad buikuwad ilma sö-
matta? Kas sa tead sedda Aega, kui need
Kahjo-Kitsed Talled tewad? Olled sa
tähele pannud, kui Hirwed on poege-
mas? Kes on Mets-Ceslit lahtila sknud,
ehk kes on temma Juttad lahtipeästnud?
Ta naerab L'inna Hulka, ja Taggasundia
Mürrinat ei kule ta mitte. Kas Keemi
Metsalinne wõttab sind tenida, et ta jääks
Dseks so Sõime jure, ehk et ta äästaks so
maad sinno järreie? Woid sa Hobbosele
Wägge anda; woid sa tedda panna hüps-
pama, kui Rohhotirtsud? Ta naerab Hir-
mo, ja ei kohku mitte egga taggane Mõõga
eest; Sõa-Mürrinas ja Tüllis ajab ta
Mulda

Mulda ütles, ja ei holi sest, et Passunad
waljuste hüüdwad—. Kas sünnib sul nüüd
waidelda se Reigewäggenama wasto, kui
ta karristab? Kes Jummalat nomib, se pe-
ab se eest wastama.

§. 392. Jjob ütles se peäle Jehowale:
Wata, ma ollen kerge Melega olnud, mis
pean ma sulle kossma? ma pannen omma
Kät omma Su peäle. Üksford ollen ma
rälitud, ka kaksford, agga mitte ennam ei
tahha ma rälida.

§. 393. Ja Jehowa wastas Jjobile kange
Tule seest ja ütles: Panne ennesele Wõ
Wõle kui Mees; ma tahhan sult küsida,
ja anna sa mulle teada! Egga sa peaks mo
Sigust tühjaks teggema; ehk peaksid sa
mind dälaks moistma, et sa woiksid õige olla?
On sul siis Kässiwars kui Jummalal, ja
woid sa mürristada Heäleaga kui temma?
Et ehhita ennast Kõrgusse ja Surussega, ja
panne ennese ümber suurt Mu ja Muustust;
pilla

pilla laiale omma hirmus Wihha, ja wata
keige Võrkide peäle ja allanda neid; rõhhu
need Sälad ärra nende Paikast; panne
neid Võrmo sisse hopis mahha, seu nende
Silmad kiuni sallajas Paikas: sus tabhan
ka minna sind kita, et so wäggew Rääsi sulle
woib Abbi sata!

§. 394 Wata sedda Peemoti, mis minna
ollen ni hästi reinud, kui sind! Rohko sõõb
temma kui Weis, wata agga temma Kam-
mo, mis temma Keiede sees on —; temma
Soned on ristari kasnud, ta Luud on kui
Wass-putked, ta fondid on kui Kaud. Po-
mid. Temma on Jumala Tõde keigeüllem
Tõ; kes tedda reinud, on teinmale Mõõga
kõlge seädnud. Mäed andwad temmale
Toidust, ta maagab Pilliro, Reddus ja
Muddas; warjolisied Põõsad katwad ted-
da, temma ümber on Jõe Niemlad. Wata,
kui Jõagi liiga teeb, si's teina ei wärrise mit-
te; ta on jalge, ehk kül Jordan ta Suhho
kargab. Kas

Kas woib Pegi tedda Finnirötta temma
nähhes, ehk Kõiedega Minna läbb teida
weddada?

S. 395. Woid sa sedda Krokodilli
Ongega Wee seest wäljatommata, ehk sed-
da Nõruga temma Kele sisse wautada?
Woid sa ühhe Kõrkia temma Minnasse
paäna, ehk Oskaga ta Louad läbbi uris-
tada? Woid sa temmaga mängida kui
Linnoga, ehk woid sa temma Nahka terra-
wa Nooltega läbbilasta, ehk temma Pea
Abhingiga? Wista omma Kässä ta külge,
ei sa kül wõtta ennam teistforda sedda ette.
Eks ta olle wägga hirmus, kui tedda ülles-
arratakse? Kes on süs se, kes minno ees
woib seista? Kes on mo ette joudnud
ühhegi Asjaga, et ma peaksin temmale ted-
da tasiüma? Mis teige se Tuewa all on,
se on minno pärralt!

S. 396. Ziob ütles Jehowale: Ma tean,
et sa teik ärendad ja woid tehha, ja mitte
ühte

ühtheainust Mõttetgi ei woi sinno eest ärras
keelda; sepärrast rāfin ma ülles, et ma sed-
da ei moista; need Usjad on mul wägga
immelikud, et minna neid ei tuüne. Kule,
pallun ma, siis tahhan ma rāfida; ma tah-
han sinnult küssida, ja anna sinna mulle
teāda (S. 393). Ma ollen sind nüüd kuul-
nud Kõrwakuuldes, ja minno Silm on
sind näinud; sepärrast tahhan ma omma
Nummalust põlgada, ja sedda kahhetseda
Põemus ja Tuhkas.

S. 397. Ja se sündis, kui Jehowa Jio-
biga sai rāfinud, et ta ka rāfis Eliwasi
wasto Temanni Maalt (S. 350) ja ütles:
Mo Wibha on süttind põllema sinno was-
to, ja so kahhe Sõbra wasto, sest teie ei
olle minnust mitte rāfinud, mis õige, nenda
ku mo Sullane Jjob. Sepärrast wõtke
nüüd Wārsid ja Jārad, ja minge Jjobi
jure, et teie ohwerdate Põlletamisse Oh-
wrid (S. 43) enneste eest, ja mo Sullane
Jjob

Jjob tehko Balwed teie eest, sest temmast
tahhan ma Luggu piddaga, et ma teie
mitte ei maksa kätte teie Jõlledust möda.

§. 398. Ja Eliwas, ja Pildad, ja
Sowar, Jjobi endised kolm Sõbra
(§. 348.), läksid ja teggid nenda, kui Je-
howa neile olli rāfinud, ja Jehowa piddas
Jjobist Luggu, ja pōras Jjobi Wangi-
Pōlwe, kui ta omma Sõbrade eest pallus;
ja Jehowa tassus Jjobile keik mis tem-
mal enne olli olnud (§. 337) Kahhexõorra.

§. 399. Ja Jjobi jure tullid keik ta Wen-
nad, ja ta Sed, ja keik, kes tedda enne
ollid tunnud, ja wõtsid temmaga Leiba tem-
ma Rojas, ja rākisid ārda Melega temmaga,
ja trōdõstisid tedda keige se Willetsusse
pārrast, mis Jehowa temma peäle olli last-
nud tulla; ja iggaüks andis temmale sure
Kahha = Tükki ja muud Ainnid,

§. 400. Ja Jehowa õnnistas Jjobi
wimist Pōlwe weel ennam kui ta essimest,

nenda et temmale keigest Puddokustest,
ja Weistest, ja Kammelidest, ja Eslidest,
Kahhewõrra ni paljo tulli, kui enne sedda
(S. 337); ja temmale sündisid jälle seitse
Poega ja kolm Tütart (S. 337); ja need
Kaswasid illes, ja (õldakse) keige se Ma
feest seält ümberkaudo ei leitud ni illusad
Maesterahwas, kui Jjobi Tüttred oiid,
ja nende Jssa andis neile Parris-Ossa
nende Wendade seas.

§ 401. Ja Jjob ellas pärrast sedda weel sad-
da ja nellikümmend Aastad ja ta näggi om-
ma PASTE, ja Papse PASTE, Papsed, nei janda-
ma Põlwe, ja Jjob wois Kõmoga surra selle
järele, wannalt ja wägga ellatand.

§. 402.

Wifil: Au, Ritus olgo iggawest ic.

I.

Mi Jjob sai se taksitud,
Mis temma Risti kandis.
Ja Jummalast sai kurwasitud,

Kui.

Kui Jummal Hirmo andis:
Sesamma Jummal römustas,
Ja tedda rohkest önnistas,
Kui Baewa Neg sai möda.

2. Ei se On tulle nendele,
Kes Jummalat siin pölgwad;
Kes Nisti kandwad waikseste
— Need temnalt Armo sawad:

Ea Baewa all neid finnitab,
Ja Hirmo järrel römustab,
Et Jesa Süddant näkise.

3. Neil olgo siis se öppetus,
Kes ka siin Nisti kandwad,
Üks wägga kallis Kinnitus,
Et nemmad ennast andwad

Ka teige omma Baewa sees,
Ja kui weel Kartust nendel ees,
Se Jesa Holeks Saewas.

4. Sesam na Jummal da ta weel,
Kui olli wannal Ujal;
Ea sedda weel teeb Ilma peäl.

Et tül ta Waggad laial,
 Ei ükski neist sa unnustud,
 Ei Sadanast ka nelatud,
 Ja tunneb neid keik selgest.
 5. Siin on se Riufatusse Neg,
 Siin tulleb mitto Wallo;
 Waid Taewas on se Rahho=Paik,
 Ja selge Rõmo Ello;
 Kes Jjobiga waagaks jääb,
 Se Jjobiga Taewas näab
 Mis Onnistus seal otab.

Rahheksas Peatük
 Mosessest.

§. 403.

Israeli Lapsed, ehk selle wagga Jakob
 bi Sugguwõssa (§. 213.) jäiwad
 Egiptusse Male ellama kui nende Sen-
 najaatja Josep (§. 296.) sai ärrasurnud
 (§. 333),

(S. 333), Kellest seitsmemas Peatükis on räkitud. Egiptusse Kunningas Barao olli neid Nömoga omma Kigi Rajadesse wastowõtnud (S. 299), sest et Joseppi Tarkusse ja Noupiddamisse läbbi temma Kigi Rahwas selle kange seitsme Nastase Nälja Neges (S. 261) ollid Ellus petud ja Toidust sanud (S. 264. 266). Neil olli seäl rahholinne ja hea Ellamine keigeparramas Ma Kohtas Koseni Maal (S. 308); ja nemmad figgisiid, ja neid sai hõpis paljo (S. 112), nenda et se Ma neid täis sai, ja nemmad õige wäggeraks Rahwaks kaswasid.

S. 404. Josep olli surnud (S. 333), ja selle järrel keik temma Weimad, ja ka keik seile Põlwe Rahwas, kes temma Heategemissed ollid näinud. Üks teine Kunningas sai wallitsema Egiptusse Maal, kes Josepist ühtegi ei tahtnud teada. Israeli Laste Siggiminne ei olnud ta Mele pär-

rast ta ütles omma Teenride wasto: Wata,
Izraeli Easte Rahwast on ennam kui meid,
ja meitest wäggewamad! Se woib sün-
dida, kui üks Sõdda touseb, et nemmad
ennast lõwad meie Waenlaste pole, ja
sõddiwad meie wasto, ja lähherwad siis Ma-
feest ärra. Sepärrast peame Kawwalamat
Nou nende wasto piddama, et neid ni pal-
jo ei sa.

S. 405. Siis pandi Izraeli Rahwa
ülle Makso = üllewat ajad, kes neid piddid
waewama sure raske Teoga. Ja Kunnin-
gas laskis sured Warrandusse = Honette
Piinnad ehhitada, et neile agga piddi paljo
Tõdd sama. Agga sedda ennam nemmad
siggisid ja lautasid eudid laiale, nenda et
nende üllewat ajadgi ärratüddisid neid
waewada.

S. 406. Ja keik Egiptusse Rahwas sün-
dis neid Teogo teggema kange Hirmoga,
ja teggid nende Ello kibbedaks raske Teo-
ga.

ga, Saua ja Teisiskiwwide kallal, mis
nemmad Linnade Ehhitamissesk piddid
faatma; ja teigesugguse Teoga Wäljade
peäl, mis nemmad neid kange Hirmoga
pannid teggema. Agga Israeli Rahwas
piddas sedda feik wasto.

§ 407. Se Runningas, kelle Nimmi ka
Warao olli (S. 403), piddas se peäle teist
Nou: Ta lastis Israeli Naeste Uimmad
ennese jure tulla ja ütles neile kui teie neil
Ebrea Naestel (S. 79.) Abbits ollete nende
Lapse waewas, ja üks Poeglaps Ilmale
tulleb, siis surmage sedda ärra; agga kui
se Tüttarlaps on, siis järke Ellusse. Ag-
ga need Uimmad kartsid Jummalat, ja ei
teinud mitte Runninga Kässo järrel, waid
jarsid Poeglapsed ka Ellusse.

§ 408. Runningas Warao kutsus need
Uimmad ueste ennese ette, ja kulas neilt
järrel, mis nemmad temma Kässo jär-
rel ei teinud? Nemmad ütlesid: Ebrea

Maesed, ei olle nisuggused kui Egiptusse
Maesed, nemmad on paljo kowwemad, en-
ne kui Amm nende jure weel tulleb, on
nemmad jo Eapse sanud. Runningas pid-
disedda uskuma; ja Jummal teggi nende
Ammadele sellepäärast Head, ja Israeli
Rahwast (kedda seäl Ebreä Rahwaks
nimmetadi (S. 79) sai paljo, nenda et nem-
mad said wägga paksuks Rahwaks.

S. 409. Siis Runningas andis Käsfo
omma Egiptusse Rahwale, et nemmad
keik Poeglapsed, mis Ebreä-Rahwal il-
male sünniksid, piddid Joesse wiskama
ja ärraupputama, agga Tütarlapsed El-
lusse jätma. Runninga Käsfo järrel pid-
di tehtama, ja sest tulli suur Kartus ja
Hirm keige Ebreä-ehk Israeli Rahwa üle.

S. 410. Ja ühhel Mehhel, Amram
Nimmi, kes Israeli kolmandama Poja
Lewi Suggust olli (S. 184), sündis üks
Poeglaps Ilmale, mis wägga illus Naust
olli,

olli, ja omma Emmal armas; sedda peti
Barjul hopis kolm Kuud; ja kui nemmad
tedda ennam ei woinud ärrapetta, siis wõt-
tis ta Issa ühhe Pilliroost Laeka, ja tõr-
was sedda ärra, ja panni se Lapse seina
Laekasse, ja wiis sedda Kõrkiatte sisse Jõe
äre, kus Kuninga Baras Tüttar pruukis
kõia. Ja se Lapse Dede jäi emalt seisima,
et ta nähha saaks, mis se Lapsele sünniks.

S. 411. Ja Kuninga Tüttar tulli om-
ma Seltliga Jõe äre kõndima ja enmast
pessema; ja ta näggi sedda Laekast Kõr-
kiatte sees, ja ta satis omma Ummardaja
sedda ärratoma. Ja se sündis, kui ta sed-
da lahti teggi, leidis temma ühhe Poeg-
lapse nutmast seal sees; ja ta Südda sai
halledaks, ja ütles: Se on wist üks neist
Ebreä Rahwa Poeg-Lastest (S. 409).

S. 412. Ja se Lapse Dede (S. 410) tulli
liggimale, ja küsis, kas ta piddi Ebreä
Raeste seast, ühhe Immetaja Raese kut-

suma, kes sedda Last immetaks? Ja Runninga Tüttar käs kis tedda ühte sata; ja ta läks, ja kutsus se Lapse ennese Emma. Ja Warao Tüttar käs kis tedda se Laps wõtta, ja tedda immetada Palka parrast. Se Naene wõttis omma Last Rõmoga, ja immetas tedda, fenni kui ta kangemaks sai.

S. 413. Ja kui ta olli kangemaks sanud, wiis ta tedda jälle Runninga Tütre jure; ja Runninga Tüttar arwas tedda otse ommaks Pojaks, ja pañni temma Nimmi Moses, sest et ta tedda olli Wee seest wäljatõmbanud. Ni immelikult piddas Jummal sedda Last Ellus, kes parrast sedda Israeli Rahwa Arrapeästja piddi ollema Runninga Warao Käest.

S. 414. Ja se sündis, kui Moses nenda Runninga ommas Koias sai ülleskaswanud ja sureks sanud, et ta omma Wenda de ehk Ebrea-Rahwa jure wäljaläks; ja kui

Tui ta näggi nenda rasket Teggō (S. 406),
ja kuida peälegi üks Egiptusse Mees pek-
sis ühte Ebreä Meest, siis ta Bihha tou-
sis wägga: ta watas seäna ja teäna, ja
tui ta keddagi ei näinud, läks ta, ja löi se
Egiptusse Mehhe mahha, ja mattis redda
Lima sisse.

S. 415. Sedda Moses ei teinud mitte
hästi, ja se Üssi sai pea kuulsaks. Sest reis-
sel Pawal, tui ta jälle wäljaläks, ja näg-
gi kaks Ebreä-ehk Israeli Meest isiekestis
taplewad, tahtis ta nende Bahhendaia
olla, ja ütles selle Üllekohtusseie: Miks sa
peksad omma Piggimest? agga se wastas
temmale: Kes on sind üllewatajaks ja
Kohtomoistiaks meie ülle pännud? Kas
sa tahhad ehk mind ka ärratappa, nenda
tui sa se Egiptusse Mehhe olled ärratap-
nud? Se Sanna teggi Mosessele suur-
Kartust; ta moistis sest, et se Üssi olli ilm-
siks sanud.

S. 416. Ja Kunningasgi sai kuulda mis Moses olli teinud, ja tahtis tedda lasta ärrratappa. Agga Moses pöggeneš Kuninga Warao eest ärra, ja läks Arabia Male (S. 303), teinepole punnase Merre, ühhe Rahwa jure, kes hüti Midiani Rahwas (S. 243), ja ka Abraami Sugguwõssa ollid, temma teise Naese Retura (S. 147) neljandamast Pojast, Midjan Nimmi. Seäl olli Mosesel Nou ellama jada. Ja temma istus wäljas ühhe Kaero jure mahha, ja otas, mis temmale piddi Unneš juhtuma.

S. 417. Ja seäl ellas üks Midjani Preester, Ruel Nimmi, kedda ka Tro nimmetakse, selle Eütred tullid wälja se Kaero jure, ja hakkasid Wet wiinama, omma Puddolojusid joga; agga teised Karjatsed tullid, ja lükkasid neid nende Wee-Nennide jurest ärra, ja tahtsid ennestel enne joga; nenda ollid nemmad mit
toford

toford teinud. Uggä Moses wöttis Rätte,
ja aitas neid, et nende Puddolojusfed
keigeessiti jua said.

S. 418. Ja nende Issa Kuel panni sed-
da immeks, kui temma Tüttrid omma
Puddolojuste Karjaga tullid, ja küssis
neilt: Kuida teie tänna ollete ni rutto joud-
nud seält ärratulla? Ja nemmad ütlesid:
üks Egiptusse Mees (nenda nimmetasid
nemmad Mosest), se peästis meid Kar-
juste Käest, ja wöttis ka Wet kül meile
ülles, ja jotis meie Karja. Ja Kuel ütles:
Kus temma süis on? miks ollete teie se
Mehhe seäna jätnud? Kutsuge tedda, et
ta meie jures Leiba wöttab

S. 419. Nemmad läksid ja kutsusid Mo-
sest, ja tedda woeti Rõmoga wasto. Kui
Moses näggi, et ta ni hea Rahwa jure olli
fanud, süis wöttis ta ette seäna jäda, ja
sai Kueli Puddolojuste Hoidjaks, nend-
da kui enne sedda Jakob Labani jures

(S. 181), ja Nael andis temmale omma
ühhe Tütre Sippora Nimmil, Naesets,
sellest sündis Moosiessele üks Poeg,
selle Nimmil pandi Kersom, ja pärrast tei-
ne Poeg, Elieser nimmi.

S 420. Moos jäi Huik Nega Midiani
Male (S. 416), senni kui se Runningas sai
ärrasurnud Egiptusse Maal. Kes Israeli
Nahwas ni wägga wihkas (S 409). Nigga
se läbbi ei jänud nende Hädda mitte wä-
hemaks; sepärrast Israeli Nahwas õhkas
wägga se lange Teo pärrast (S. 406) ja
Eisendasid Jehowa pole; ja nende Kis-
sendaminne tousis ülles Jummalala eite
Taewasse; ja ta wöttis kuulda nende Nig-
gamist, ja mõtles omma Seädusse peäle,
mis Ta nende Wannemattega Abraami,
ja Isaaki ja Jakobbiga olli teinud (S 177),
ja ta waras Israeli Laste ja nende Häd-
da peäle, sest se Nig olli tulnud, et nem-
mad pidid ärrapeästetud sama, nenda
kui

Kui Jummal Abraamile olli ette rätinud
(S. 108)

S. 421. Moses sai Jummalast wäärt
arwanud nende Arrapeästia olla. Ta olli
omma Aija Puddolojusteaa kaugele wälja-
läinud, nenda kui seäl Made sees se Pruuk
olli (S. 239), ja sõdis neid ühhe Mäe jures,
mis Orebi Mäggi nimmetadi. Seäl Je-
howa Ingel näitas ennast temmale Tulle
Leke sees ühhes Ribbowi so Pöösas. Ja
Moses näggi, et se Pöösas pölles, ja om-
meti mitte ärra ei pöllend; sepärrast läks
ta liggemale sedda Jummehäggo watama.

S 422 Ja Jehowa hüdis temma was-
to seäl Pöösa seest, ja ütles: Moses Mo-
ses, ärra tulle mitte seie liggi, ja wotta
ommad Kingad ommast Jallast ärra, sest
se Paik, kus peäl sa seisad on üks pühha
Paik! Ma ollen sinno Wannematte, A-
braami, ja Isaaki ja Jakobbi Jummal,
ja ollen näinud omma Nahwa Wletsus

Egiptusse Maal, ja ollen kuulnud nende
Kisfendamist nende Sundiatte parrast
(S. 406), sest ma tean teie nende Wallo,
ja ollen tulnud neid Egiptusse Maalt är-
rapeastma, ja saatma ühhe hea ja laija Male,
kus otse Pima ja Met Josef, Kanaani,
ja Emori, ja seält ümberkaudo Rahwa
Male (S. 106).

S. 423. Weel ütles Jummal; Ja nüüd
wata, ma tahhan sind läkitada Egiptus-
se Kuninga jure, ja sinna pead wima min-
no Rahwas, teie Israeli Lapsed, Egiptus-
sest wälja. Moses ütles: Kes ollen minna,
et ma woin sedda ettewötta tehha? Ja
Jehowa ütles: Minna tahhan sinnoga ol-
la, ja sin Maie jures peate teie sama mind
tenida.

S. 424. Moses ütles: Kui ma nüüd
Israeli Laste jure saan, ja neile sedda räs-
gin, ja nemmad küssiwad, mis nende
Wannemate Jummalat Timmi on, kes
mind

mind läkkitand, mis pean ma neile ütles:
ma? Ja Jehowa ütles: Ma ollen se,
kes ma ollen! Nenda pead sa Israeli Ra-
stele ütles ma se kes woib öölda: Ma ollen,
se on mind teie jure läkkitand; Jehowa
teie Wannematte Jummal, pead sa ütles ma;
sest se on mo Nimmi iggaweste, ja mo
Mällestus Pölvwest Pölvweni!

S. 425. Ja nemmad wötrwad so Sanna
kuulda (ütles Jummal), ja sa pead Isra-
eli Rahwa Wannemattega minnema Kun-
ninga jure, ja ütles ma: Lasse meid miinna
kolme päwa Teed Körbe, et meie Jeho-
wale omma Jummalale ohwerdame. Ja
ma tean, et Egiptusse Kuningas ei lasse
neid mitte miinna, ei wäggewa Rægi läb-
bi; agga ma tahhan Egiptusse Maad lüa
keigesugguste Jummeteggudega, mis seäl-
sammas tahhan tehha, ja selle järrel lasseb
Kuningas teid miinna ja ma tahhan omma
rahwale Armo sata Egiptusse Rahwa
läest,

Käest, let kui teie ärralähhete, teie ei pea
mitte tähjalt ärraminne (S. 108).

S. 426. Moses wastas se peäle: Kui nüüd
Izraeli Rahwas mind ei wõtta uskuda,
ja ütlewad: Jehowa ei olle ennast mitte
sulle näitnud? Jehowa ütles: Mende Im-
metehrede pärrast mis sa pead teggema,
wõtwad nemmad sind uskuda. Moses
wastas: Minna ei olle jal üks sannakas
Mees, ei nüüd egga enne sedda; sest mul
on kange Su ja kange Keel. Jehowa üt-
les: Kes on Innimesse Suud teinud, ehk
kes on sedda Keletumad, ja Kurri, ehk Nāg-
giat ehk Pimmedad teinud; efs mitte min-
na, Jehowa? Ja nüüd minne, ja minna
tahhan so Suga olla, ja sind õppetada,
mis sa pead räkima.

S. 427. Moses tahtis weel seina was-
to seista, ja ütles: Ma pallun Issand,
lākkita Sannumed, kellega sa tahhad! Ug-
ga Jehowa ütles: Efs olle Aaron sinno
Wend?

Wend? Ma tean et temma hästi rägib,
ja wata, ta tulleb so wasto Tee peäl, ja
sa pead temmale keik räkima, ja need Sans
nad orse temma Suhho pannema, et tem-
ma neid sinno Ussemel Rahwa wasto rä-
gib, nenda et temma sinnule peab Suuks
ollema, ja sinna pead temmale orse Jum-
malaks ollema, ehk minno Tahtmissse Il-
mutajaks.

§. 428. Ja Jummal trööstis Mosest,
ja ütles: Minne Rahhoga Egiptusse Ma-
le, sest keik need Mehhed on ärrasurnud,
kesso Hinge peäle kääsid. Ja Moses läks,
ja jättis omma Nijale Jummalaga, ja
wöttis omma Naene Sippora (§. 419),
ja omma kaks Poega, ja hakkasid minne-
ma, nenda kui Jehowa tedda olli kääsnud.

§. 429. Ja Mosesse Wend Aaron, kes
temmast wannem olli, sai Jummalalt Käs-
ko, Mosesse wasto miina Tee peäl; ja O-
rebi Mäe jures (§. 421.), (mis sest Niiast
Jum-

Jummala Mäggi nimmetadi, sest et
Jummal ennast seal olli näitnud Mosesse
le) said nemmad ühte, ja Moses räkis
omma Beännale keik, mis Jehowa tem-
wale olli räkinnud. Ja nemmad läksid Selt-
sis Egiptusesse Kofeni Male (S. 403).

§. 430. Ja Moses ja Aaron koggusid
keik Israeli Rahwa Wannemad kofko, ja
räkisid neile, mis Jehowa Mosessele olli
teada annud, ja teggi Jmmetähtesid nende
Silma ees. Ja Rahwas uskus neid, ja
kummardasid ja heitsid silmi Jehowa ette,
kes nende Willetsust olli näinud, ja neid
nüüd heldeste rahris ärrapeästa.

§. 431. Moses ja Aaron läksid sepeäle
selle ue Kuninga jure (S. 420), kedda ka
jälle Waras, nimmetadi (S. 407), ja üt-
lesid: Kenda ütles Jehowa, Israeli Jum-
mal: Lasse minno Rahwas miäna, et
nemmad mulle Pühha peawad sõrbes!
Waras ütles: Kes on se Jehowa, kelle
Sanna

Sanna ma peaksin kuulma? Minna ei tunne Jehowat, ja ei tahha ka mitte Israeli Rahwast lasta ärramiinna. Ja teie, Moses ja Aaron, minge agga ka omma raske Tõ kallale.

S. 432 Ja Kunninga Meel sai pahhaks, ja laskis kutsuda folkko Israeli Rahwa Sundiad ja nende Ullewatajad (S. 405), ja ütles: Teie ei pea selle Rahwale mitte ennam Olga andma, Teiliskiwwa tehma, nenda kui enne sedda; nemmad mingo isse ja otsigo ennestele Digi; ja sest Teilis: kiwwide Arrust, mis nemmad on enne pidand saatma, ei pea teie ühtegi wähhendam, sest neil on liaks aega, et nemmad ütlewad: Meie tahhame miinna ohwerdama omma Jummalale. Sepärrast peab se Teggio nende peäle raskemaks sama et neil Teggemist on, ja nemmad Walle kõnnesid tähhele ei panne.

S. 433. Ja Rahwa Sundiad ja nende
Ullewa-

Üllewatajad laskid ja andsid sedda Israeli
Rahwale teada; ja Rahwas läks laijale
teige Egiptusse Ma sees, et nemmad Wäl-
jade peält piddid Rõrt fogguma ja nõppis-
ma Olgede Usfemel. Se läbbi nende Pää-
wa: Eõ jäi teggemat'a; ja nende Sund-
jad ajasid peäle, ja laskisid neid sata om-
ma igaapärwase Ossa, nenda kui siis, kui
neile Olge anti.

§. 434. Ja Israeli Päste Üllewatajaid,
kedda Warao Sundlad nende ennestre seast
nende ülle ollid pännud, neid pekseti, ja
õöldi: Mikspärrast ei sada teie omma seä-
tud Ossa Teiliskiwma, ei eile egga tanna,
nenda kui enne sedda? Ja need Üllewata-
jad tullid ja küssendasid selle pärrast Kun-
ninga Warao ette; agga neid ei woetud
kuulda.

§ 435. Ja Moses ja Aaron tullid nende
wasto, kui Israeli Päste Üllewatajad Kun-
ninga jurest ärratullid, hüüdsid nende ülle
Zum-

Zummala pole, et Rahwa Teggo nüüd
weel raskemaks olli läinud kui enne sedda.
Ja Moses jäi kurwaks se peäle ja kaebas
omma Hädda Zummala ette Palwega.
Agga Zummal ütles: Nüüd pead sa näh-
ha sama, mis ma Waraole tahhan tehha;
sest tuggewa Kae läbbi peab ta neid lastma
miinna, ja ta peab neid weel isse är. aala-
ma omma Ma seest.

§. 436. Ja weel ütles Zummal: Min-
na ollen Jehowa! ja ollen ennast näitnud
Abraami, ja Isaaki ja Jakobbile, kui se keige-
wäggetam Zummal (§. 112), agga
omma Jehowa Timmi polest ei olle ma
neile mitte teada sanud. Ja ma ollen nen-
dega kindlaste Seädust teinud, et ma neile
Kanaani Maad piddin andma (§. 106. 154.)
sedda Maad, kus nemmad kui wõdrad sees
ellanud; sepärrast ütles Israeli Rahwale:
Minna Jehowa tahhan neid wäljawia
Egiptusse Rahwa raske Teo alt, ja tah-
han

han neile anda Parris=Maaks sedda Kanaa-
ni=Maad, minna Jehowa!

§. 437. Moses läks ja räkis sedda kül
Israeli Rahwale; agga nemmad ei wõt-
nud tedda kuulda omma Waimo Ahhas-
tusse pärrast, ja se kange Teo pärrast.
Moses oli kahheksakümmeend Aastad wana
na seltsammal Ajal (§. 420) ja temma
Wend Aaron kahheksakümmeend ja kolm
Aastad, ja nellikümmeend Aastad arwa-
takse Moses ollewa wanna olnud, kui ta
Egiptusse Maalt pöggeneš Midjani Rah-
wa jure (§. 416)

§. 438. Ja Zummal kaskis Mosest ja
Aaronit minna ueste Kunninga jure, ja tem-
male räkida, et ta pididi sedda Rahwast
lastma omma Maalt ärramiina. Kun-
ningas noudis neilt ühte Zimmetähte näh-
ha sada, kust ta woiks tunda, mis saggune
Jehowa olleks? (§ 431) Ja Aaron wõt-
tis Mosesse Keppi, mis temma Käes olli
olnud,

olnud, kui Jehowa temnaga rääkis Drebi
Mäe juures (S. 426), ja wiskas sedda Run-
ninga ja temma Teenride ette mahha, ja
se sai lendawaks Mauks.

S. 439. Siis Barao kutsus kofko keik
ommad Targad ja Egiptusse Ma Run-
timehed, kas nemmad sedda pidid ka sa-
ma tehtud; ja nemmad teggid nendasam-
moti omma Silmamuundamistega; igga-
üks wiskas omma Keppi mahha, ja se sai
lendawaks Mauks; agga se Maddo Naroni
Keppist nelas need teised keik ärra; ja kui
ta temma Sabbasse kinnihakkas, ja sedda
Kätte wottis, sai se jälle Keppiiks. Barao
näggi sedda, agga temma Südda jäi kan-
gels, ja ei wõrnud neid mitte kuulda.

S. 440. Teisel Homikul satis Jummal
Mosest Egiptusse Ma sure Jõe äre seisma,
kui Runningas seäna wälja tulli Bee äre
kõndima (S. 411). Ja Moses ütles Barao-
le: Sest pead sa tundma, kes Jehowa
on,

on, kui minna se Koppiga, mis mo Käes,
lõhn se Bee peäle, mis Jões on, ja se pe-
ab Werreks jäma. Ja Moses teggi sed-
da Kunninga ja keiae ta Teenride nähhes;
ja se Wessi Jões sai Werreks, ja need
Kallad Jõe sees surtid ärra, ja Jõggi hai-
ses, ja Egiptusse Rahwas ei woinud mit-
te Jõest Wet jua.

S. 44. Ja Aaron sirrutas omma Kä-
si wälja keige mu Weede ülle Egiptusse
Maal, keige Jõggede ülle, ja Jõe-Ärrude,
ja Järmede, ja keige Bee-Koggude ülle,
ja keik sai Werreks ni hästi Pu-Ästjade
sees, kui Riwwi-Riistade sees. Ja Egiptu-
suse Rahwas kaewasid Aukusid ümber
Jõe, et nemmad woiksid leida Wet jua,
sest keik Wessi olli Werri Egiptusse Maal;
ja sedda Nuhtlust olli hopis seitse Päwa.
Ja Egiptusse Kunst'mehhed teggid nenda-
sammoti omma Siima Muundam'stega
(S. 439); sepärrast Kunninga Südda jäi
Eowa

Komwaks, ja ei wõtnud Jehowa Sanna
mitte kuulda.

S. 442 Ja Jehowa lastis Aaroni jälle
sirutada omma Kääsi wä ja keige Bee-
Kogande ülle Egiptusse Maal; ja ta jatis
Kõnnad üllestullema ülle keige se Ma, ja
need tullid Kuninga ennese Kotta, ja ta
Maggades-Kambrisse, ja ta Wodi peäle,
ja keige ta Teenride, ja keige Egiptusse
Rahwa Ello-Majadesse, ja nende Leiwa
Kõnnade sisse, ja katsid otse keik Egiptus-
se Maad. Ja need Kunstimehed teggid
nendasammoti omma Silma Muunda-
mistega.

S. 443. Waras näggi sedda laila Nisja!
Ja lastis kutsuda Mooset ja Aaronit, ja
ütles: Palluge Jehowat kangeste, et ta
sedda Rõõtlust ärrasadab minno ja mo
Rahwa peält, siis tahhan ma teie Rah-
wast lasta ärra minna, et nemmad Jeho-
wale ohwerdawat. Ja nemmad läksid
wäl-

wälja Kunninga jurst, ja hüüdsid Jeho-
wa pole; ja need Koõnad surrid ärra
keige Egiptusse Rahwa Roddade seest, ja
Onede ja Wäljade peält; ja Rahwas
ajas neid kokko Hunniko Wisi, ja keik se
Ma haises.

S. 444. Kui Kunningas näggi, et ta sai
hingata, siis jäi ta Südda jälle kowaks,
ja ei wotnud neid kuuida. Ja Aaron sir-
rutas omma Kässä wälja, ja löi omma
Keppiga Mulla=Pörmo, ja sellest tullid
Täid keige Innimeste ja Lojuste külge,
nenda et keik Mulla=Pörm ehk Tolm, Täi-
deks sai keige Egiptusie Ma sees. Ja
need Kunstimehed püüdsid sedda ka tehha
omma Silma=Muundamistega, ja ei sa-
nud mitte, waid piddid isse tunnistama
Kunninga ette: Se on Jummal Sörm.
Agga Waras ei paännud ka seddagi tähhele.

S. 445. Ja Jummal laskis se neljas
Ruhklus tulla: üks paks pahha Lindu-
de

de Selts tulli ülle keige Egiptusse Ma, ja
Kunninga Hõneste, ja keige ta Rahwa
Hõneste sisse; ja keik Ma rikkuti keiges
Egiptusse Riikis neist pahhast Lindudest;
agga Kosenni Ma Põhise, kus Israeli
Lapsed ellasi, ei putunud se Nuhtlus mitte.

S. 446. Kunningas lastis kutsuda Mo-
sest ja Aaroonit, ja ütles: Minge ja ohwer-
dage omma Jummalale siin Egiptusse
Maal. Agga Moses ütles: Se ei sünni
mitte, sest Egiptusse Rahwas wõttaksid
ehk Riwwidega meid furnuks wissata, kui
meie ohwerdaksime, Jehowale omma Jum-
malale sedda, mis Egiptusse Rahwa Me-
lest hirmus on. Meie tahhame agga kolme
Päwa Teed miinna Kõrbe (ehk kõrwalisse
Paika), ja seäl Jehowale ohwerdada.

S. 447. Kunningas lubbas sedda se Hir-
mo=Ujal, ja ütles: Ma tahhan teid siis
lasta Kõrbe miinna Jehowale ohwerdama,
agga et teie mitte wägga kaugele ärra ei
lähhe;

lähhe; ja tehke Palwed minno eest. Mos
ses läks ja hüdis Jehowa pöle, ja se pah-
ha Lindude Selts kardus äära teisel Pä-
wal, et neid ennam ei õhjud. Agga Run-
ningas tegai omma Süddant kangeks ka
sedda Puhko, ja ei lastnud Israeli Rah-
wast ärramiina.

S. 48 Siis-läkitas Jummal se wies
Muhilus: üks kange Kark ehk Surremin-
ne tulli keigesugguste Lojuste sekka Egip-
tusse Maal, Hooste, ja Eeslode, ja Kam-
melode, ja Weiste ja Puddoloste sekka,
nenda et neid Egiptusse Rahwal lõpmat-
ta paljo ühhe Päwaga ärrasurrid. Ja
Runningas satis watama Israeli Rahwa
jure, kas seäl ka nenda pididi ollema; ag-
ga nende Lojustest ei surnud mitte ühtei-
nustki Siiski jäi Runninga Südda was-
taseks, ja ei lastnud Israeli Rahwast mitte
ärramiina.

